Rudolf Steiner 1924-es gyógyítói, nevelői előadásai
Gyógypedagógiai – pszichiátriai kurzus

Absztrakt tartalom

1. előadás

A be nem teljesült fejlődésű gyermekek nevelőjének tisztában kell lennie az egészséges gyermekek nevelésének gyakorlatával. A tünetek és a betegség-szubsztancia vizsgálata. Mi a normális? A testi-lelki és a szellemi-lelki élet közti különbség, a valódi lelki élet jelentősége. A szellemi világból alászálló gondolkodás. A szellemi-lelki élet viszonya a testben működő öröklési erőkhöz. Szintetikus műveletek az érzékszervi-ideg-rendszerben és analitikus műveletek az anyagcsere-rendszerben. A test háromszoros felépülése: a modell-test, az individuális test és a földi életre érett test megjelenése. Akarati defektusok és nevelés, a gondolkodási defektusok specializált gyógyítása. A felépülésről való kozmikus tudás. Ami külvilág a földi életben, az belső világ a földön kívüli életben. Az egyes szerveket átható folyadék-, gáz- és a hőmozgás szerepe. Azok, akik olyan szülőket választanak, akiktől rossz testet lehet örökölni és azok, akik jó testet adnak a gyermekeknek. Öröklődéselmélet és karma. Egy filozófus fiának esete: példa a máj egy rendellenességére.

2. előadás

Milyen magatartást kell tanúsítanunk a szellemi betegségben szenvedő felnőttek esetén? A felszíni lelki élet komplexusai félrevezethetnek, példa erre Wulffen államügyész elmélete Schillerről. A gondolkodás szintetikus tevékenysége és az akarat analitikus tevékenysége. A világéterben nincsenek logikátlan gondolatok. Ésszerűtlen gondolatok keletkezése. Hogyan viszonyuljon a nevelő a gondolatokhoz? Alapvető pedagógiai törvény: a nevelendő ember

valamely lénytagjára a nevelő eggyel magasabb lénytagja képes hatni; példa rá, hogyan viselkedjünk akaratgyengeség esetén. A nevelő asztráltestének helyes állapota és éterteste kiképzésének szempontjai. Az emberi szervezet misztériumai iránti érdeklődés és korunk civilizációja. Egész életre kiható, inkarnációs hajótörés. Az általános jogtudomány egyedi esetekben történő alkalmazása tömény méreg a fogyatékos emberek kezelésénél. Három egymást követő földi élet megértése. Arról, miért nem ismeri az emberi organizmust, miért választ az ember hibás organizmust magának; zseni, börtön, őrült. Beavatkozás a karmába, fehér és fekete mágia. A moralitás, felelősségtudat, lelkiismeretesség és döntési bátorság jelentősége a nevelőnél.

3. előadás

Az egészséges patológiából és diagnózisból alakul ki a helyes gyógymód, ha tudjuk, min alapul a betegség. Az Én mágikus kapcsolatai a fizikai gravitációs, hidromechanikai-, aerodinamikai- és termodinamikai erőkkel, valamint az asztráltest közvetlen kapcsolatai a hőtágulással, a fény áradásával, a kémiai (szám-)ritmusokkal és az általános világélettel. A fizikaiság belső oldalról történő közvetlen megragadása a szemben. Epilepszia lép fel, ha az én- és/vagy az asztrális organizáció nem tud áthatolni a fizikai és/vagy étertest valamely szervén és ott torlódnak. Epilepsziás tudatzavarok szédülés nélkül, szédüléssel, hányingerrel. Viselkedészavarok pedagógiai terápiája. Diéta. Átmeneti és maradandó tünetek. A helyesen vagy helytelenül beilleszkedő gondolatok alapján felépült szervek, vagy szervrendszerek. Az akarat bizonytalansága az inkarnáció kezdetén: a moralitást minden egyes földi életben meg kell szereznünk; morális defektusok: maradandó szimptómák. A morálisan kifogásolható viselkedészavarok gyógyszeres terápiája. A morális vakság eredete. A kleptománia okai és átváltozása, gyűjtési szenvedély és erkölcsi nevelés. Mesék a tolvaj szarkáról.

4. előadás

A gyógyulás szempontjából a karma különböző utakat választhat. Görcsökkel járó akadályok és fájdalmakkal járó gátlások szerepe. Az epileptikus, epilepsziás és a hisztériás zavarok okai. A gyermeki sebzettség, mint lelki túlérzékenység; lelki fájdalom, a képzet által meg nem ragadott depressziós érzések; a kiválasztás szerepe a kipárolgás, ágybavizelés, izzadás esetén. A hisztéria férfi és női alakjának változásai, attól is függően, melyik életszakaszban jelentkeznek. Epilepsziánál a születési, hisztériánál a meghalási folyamatok alapján válik érthetővé a betegség. Epilepsziánál a manuális és morális eszközök alkalmazása segít, hisztériánál a didaktika. Az asztráltest és az én-organizáció túláradása, áteresztése a szerveken. A váltakozó depresszió és mánia. A nevelő lelki alkatának és hangulatának szerepe abban, hogy tudatosan élje át a gyermek lényét és ne külső receptek szerint járjon el, amikor lelki sokkhatást idéz elő, vagy a munka tempóját változtatja: a nevelő önnevelése.

5. előadás

A négyes tagoltságú emberi szervezet hármasan tagolt poláris inverziója. Emlékezés. Gyenge anyagcsere-organizáció és a későbbi kényszerképzetekkel járó paranoia. A benyomások túlzott felszívódása, illetve eltűnése kénben túl gazdag fehérjében. Görcsös állapotok és a benyomások felszívódása. Kénben szegény a fekete, és kénben gazdag fehérje a szőkék, vörös hajúak esetében. A kén, illetve vastartalom mértéke. Az ebből következő állapotok és azok kezelése. A pszichoanalízis szellemtudományos alkalmazása. A belülről izgatott, kívülről apatikus, depressziós gyermek. A világ szemlélődő szemlélete; a fogalmak és formák sokfélesége és az ezek felismerésére való érzék kifejlesztése. A csoportokra osztás, kórusszerű előadás, ritmikus ismétlés, mint a terápia eleme. A kényszerképzetekre hajlamos gyermekek kezelése. Diéta. A mozgásrendszerükben nehezen és könnyen élő gyermekek és kezelésük. Későbbi gyengeelméjűség, depresszió és mánia korai jelentkezése. Gyógyeuritmia.

6. előadás

Egy kilenc éves fiú bemutatása. A fiú fejlődésének adatai; alakjának vizsgálata; a felső ember viszonya az alsó emberhez az alkat és a folyamatok szempontjából. A fej alakítása: első és hátsó része. Az alsó folyamatok feletti uralom hiányának okai és következményei. A belégzés és kilégzés ritmusának eltolódásai. Példa egy vízfejű gyermek meggyógyítására. A bemutatott fiú betegségének okai és azok megbeszélése. A terápia: hogyan lehet a merevséget feloldani és a diszharmóniát megszűntetni gyógyeuritmiával, gyógypedagógiával, gyógyszerrel. Humor. A nevelő alapállása a mozgékonyság, a lelkesedés legyen.

7. előadás

Az előző előadásban tárgyalt eset lelki tényeinek felsorolása. További beteg gyermekek bemutatása. Egy hat és háromnegyedéves fiú éterteste túl erősen idomul a modelltesthez, diszharmonikus az agyvelő és a belek aránya. Terápiája: gyógyeuritmia és beszédgyakorlatok. Az asztráltest és étertest összefüggésének szabályozása a viselkedésre hat. Egy tizenegy éves görcsös rohamokban szenvedő gyermek. A görcsök különösen testének baloldalán jelentkeznek, később baloldali részleges bénulás. Testének modelljét rendellenesen alakította ki, mert az anyja alkoholt fogyasztott. A terápia részletes megbeszélése, a pedagógus magatartása. Az előbbi hat és háromnegyedéves fiú az R hanghoz vonzódik, valamint asztráltestének színészi hajlamai vannak. Állapotán úgy lehet javítani, hogy az általunk kitalált történetben a szereplőket drámai élményben részesítjük, majd viccessé tesszük azokat.

8. előadás

Beteg gyermekek bemutatásának folytatása. Egy fiú rajzának vizsgálata. Egy vízfejű gyermek részletes kórtörténete; az embrionális organizáció megtartása; az anya és az apa befolyása; egy

családtörténeti esemény háttere. Az élet gyermeki állapotának tovább burjánzása az élet későbbi szakaszaiban. A születés utáni első lélegzetvétel jelentősége. Egy tizenkét éves kleptomániás fiú esete. A ravaszság megjelenése a kleptománia során; a tudat részleges kikapcsolása. Erős kénhatás alatt álló kislány vizsgálata. Az anya és a gyermek közötti viszony. Annak a jelentősége, hogy a betegség éppen a gyermek három és fél éves korában következett be. Az álomélet terápiás megfigyelése; az elalvás utáni és az ébredés előtti álmok közti különbség, szerepük.

9. előadás

A kleptománia oka a tizenkét éves fiúnál. Gyógyítás a nevelő pedagógusi magatartásával, a gyermek bizalma a nevelő iránt. A kleptomániára való hajlam korai felismerése a gyermek környezetéhez való viszonyában. Terápia: rendszeres, alapos gyógyeuritmia, gyógyszeres kezelés, tettének megbeszélése a gyermekkel. Az előző nap bemutatott vízfejű gyermek terápiája. Az érzékszervekre ható ingerek tompítása. Megfelelő hatóanyagok kiválasztása. Amikor a gyógyítás során elkerülhetetlenné válik egy krízis. A belek és az agy közti összefüggés. Az ólom hatásmódjának a vizsgálata; a rádium, valamint a kozmikus romboló, bontó és hasító erők szerepe. Az előző előadásban tárgyalt erős kénhatás alatt álló kislány terápiája: hidroterápiás kezelések, és egy jellembeli tulajdonság megtörése. Az emberi lény 5-ös tagoltsága és az Én szellemében élő Én jelentősége a fogyatékosságban. A nevelő jó kapcsolata a nyelv géniuszával. A hanyag beszéd, mint kortünet. A mimika és gesztikuláció, valamint a szép beszéd jelentősége.

10. előadás

Egy tizenhat éves fiú betegségének megbeszélése, akinek lelki folyamatai lelassultak. Ennek okát abban kell keresni, hogy az anyagcsere- és végtag-organizáció nem fogadja be azt, ami a fejorganizációban él. Pedagógiai terápia. A lábbal való írás egyik fajtája a gyógyeuritmiának. Egy tizenöt éves epilepsziás fiú esete.

Gyógyszeres és pedagógiai kezelés. Algák és gombák. Egy kislány esete, akinek gyenge az asztrálteste és három-négy éves korában egy következményekkel járó esemény történt. Általános szabályok a nevelők részére: ezoterikus bátorság, odaadás érzése a kis dolgok iránt is. Vreede kisasszony elkészítette egy olyan testvérpár horoszkópjait, akik mindketten albínók: nagyon világos a hajuk és rosszul látnak, ez azzal függ össze, hogy a szervezetük nem jól dolgozza fel a vasat, a ként pedig túlságosan, a betegség járványszerű előfordulása; pirit-kockák a Saale-vidéken. A lassan mozgó bolygók jelentősége.

11. előadás

Egy fiatalabb tíz éves kislány terápiája, aki emlékezetkiesésben szenved. Ez összefüggésben áll az orr- és toroküregben fellépő burjánzásokkal, ami annak tükröződése, hogy az étertest az alsó testben túlzott tevékenységet folytat. Kezelés: erős benyomások felkeltése, ritmikus ismétlések, gyógyszeres kezelés és gyógyeuritmia. Egy tizenhat éves kleptomániás fiú. Egy visszamaradt, álmos gyermek terápiája: beszédgyakorlatok, ritmikus ismétlések, zenei euritmia, gyógyszeres kezelés. Egy fiú, aki mindent színekben lát, nem tud kijutni a külvilágba, és az asztráltestében él. Albinók. A csillagok hatásai az albínók horoszkópjai alapján, terápia a számukra. Az ember kilences tagoltsága és a bolygók asztrológiai jelentősége. Karmikus szemlélődések Jéna város szerepéről; Hildebrant, Haeckel. Hogyan képviseljük a gyógypedagógiai mozgalmat? A metamorfózis-tanra épülő gondolkodás Goethe és az antropozófia szerint; utóbbihoz segít a kör-és-pont meditáció.

12. előadás

A Waldorf-iskola pedagógiájának elmélyítése az úgynevezett abnormális gyermekek számára: a nevelés az ún. normális embert gyógyítja, a gyógyítás csak az ún. abnormális emberekre való specializálódás. A jó szellemek; Lucifer és Ahrimán. Az egyenes két szélső pólusa közt áthaladó középvonal. A külső sérülés. A

gyermekeknek adott gyógyszerekről. A jó és a rossz Mumie. Az anyatej szellemileg ható formáló erői, leválasztás az anyáról. A növény és az ember közti hármas tagolású analógia. A külső táplálékok hatásai a fej-, a ritmikus és az anyagcsere-rendszerre. A 19. sz. első felében kiveszett a lényegi meglátásának képessége. Betegség-atlaszok és állatvilág. Hegel. Az állat számára a betegség úgyszólván egészséges dolog. Önnevelés, az igazi, valódi szeretet jelentősége. Az antropozófiai mozgalom és az Antropozófiai Társaság. Alapítói beszéd a gyógyító nevelői tevékenység számára. Az antropozófiai együttműködés és a Karácsonyi Gyűlés jelentősége.